



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 21568/2022
19.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Невена Јеличић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ана Ђуричић Зечевић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 189/22 од 20.04.2022. године, у седници већа одржаној 19.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 189/22 од 20.04.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П2 1845/20 од 26.01.2022. године у ставу четвртном изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да на име свог доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа износ преко 37.000,00 динара до првостепеном пресудом досуђених 55.000,00 динара почев од 26.01.2022. године па убудуће док за то постоје законски услови, а да доспеле износе плати одједном.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1845/20 од 26.01.2022. године, првим ставом изреке, разведен је брак закључен ...2005. године у Београду, заведен у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ..., под текућим број ... за 2005. годину између туженог, рођеног ...1971. године у ..., од оца ГГ и мајке ДД и тужиле рођене ...1970. године у ..., од оца ЂЂ и мајке ЕЕ. Другим ставом изреке, мал. ВВ, рођен ...2005. године у ... поверен је на негу, чување и васпитавање мајци АА, која ће самостално вршити родитељско право. Трећим ставом изреке, лични односи мал. ВВ са оцем одвијаће се према њиховом договору, у складу са потребама и обавезама малолетног детета. Четвртим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезан тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ, плаћа месечно износ од 55.000,00 динара на текући рачун законске заступнице малолетног детета мајке АА, ближе наведен у овом ставу изреке, почев од 26.01.2022. године као дана пресуђења, па убудуће, док за то буду испуњени законски услови, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец. Петим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да суд обавезе туженог да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ, плаћа месечни износ преко досуђених 55.000,00

динара, а до тражених 80.000,00 динара, као неоснован. Шестим ставом изреке, одређена је привремена мера и мал. ВВ рођен ...2005. године у ... поверен на негу, чување и васпитавање мајци АА, која ће самостално вршити родитељско право. Седмим ставом изреке, одређена је привремена мера и уређен начин одржавања личних односа мал. ВВ са оцем на тај начин што ће се одвијати према њиховом договору, у складу са потребама и обавезама малолетног детета. Осмим ставом изреке, одбијен је предлог тужиле за одређивање привремене мере којим је тражила да се обавезе тужени да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа месечно износ од 80.000,00 динара од подношења тужбе до правноснажног окончања поступка на текући рачун законске заступнице мајке, ближе наведен у овом ставу изреке, као неоснован. Деветим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 189/22 од 20.04.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу четвртом изреке.

Допунском пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 189/22 од 22.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу петом и деветом изреке.

Против правноснажне пресуде Гж2 189/22 од 20.04.2022. године донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак дана ...2005. године, у којем је ...2005. године рођен малолетни ВВ. Фактичка заједница живота странака је, због поремећених брачних односа престала у септембру 2020. године. Према налазу и мишљењу надлежног органа старатељства, у најбољем је интересу малолетног детета, с обзиром на његов узраст, пол, емоционалне и развојне потребе да буде поверен мајци на самостално вршење родитељског права, а начин одржавања личних односа мал. ВВ са оцем ће се одвијати према њиховом договору, у складу са потребама и обавезама мал. детета. ВВ. ВВ има 16 и по година, похађа други разред средње школе и просечне потребе детета његовог узраста за исхрану, одржавање хигијене, одевање, школске активности појединачно наведене у образложењу другостепене одлуке износе 71.000,00 динара месечно. Малолетни ВВ болује од епилепсије, иде на редовне лекарске прегледе код лекара у државној установи, али због ситуације са епидемијом ковида је морао да се лечи и у приватним клиникама. Тужилца живи са малолетним дететом у стану у њеном власништву,

запослена је и остварује приходе у износу од око 80.000,00 динара на месечном нивоу, а остварује допунске приходе од око 500 евра једном у два до три месеца, задужена је стамбеним кредитом за који плаћа месечно износ од 371 евра и кредитом за рефинансирање, а користи путничко моторно возило марке „...“ које је у власништву туженог. Тужени је власник предузетничке радње, нема месечну зараду, већ се финансира из годишње добити фирме у просеку од 55.000,00 до 60.000,00 динара месечно, нема уштеђевину, нити додатне приходе. Живи у изнајмљеном стану за који месечно плаћа 80 евра, финансијски му помаже отац који је пензионер, не поседује друге непокретности сем монтажног пословног објекта чија легализација је у току. Тужени није кредитно задужен као физичко лице, нема обавезу издржавања других лица, а за малолетног ВВ месечно издваја износ од око 55.000,00 динара и то 200 евра на име издржавања и 200 евра са којима учествује у трошковима отплате стамбеног кредита и комуналија.

Полазећи од овако овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одлучили да је тужени у обавези да месечно доприноси издржавању мал. детета у износу од 55.000,00 динара, док је у преосталом делу тужбени захтев одбијен као превисоко постављен.

Међутим, по налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да је приликом одлучивања о висини обавезе туженог да доприноси издржавању малолетног детета, погрешно примењено материјално право.

Одредбе члана 160. Породичног закона прописују критеријуме одређивања издржавања. Одредбом члана 160. став 1. Породичног закона, прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. У другом ставу овог члана је прописано да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У трећем ставу истог члана је прописано да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У четвртном ставу овог члана је прописано да минимална сума издржавања представља суму коју као накнаду за храњенике, односно за лица на породичном смештају, периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

Имајући у виду наведене законске одредбе и утврђене чињенице за оцену могућности туженог као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. ПЗ, и то како зараду, тако и његове расходе, а ценећи и укупне месечне потребе мал. ВВ који је школског узраста (сада има 16,5 година), и имајући у виду његово здравствено стање и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, Врховни касациони суд је оценио да је тужени у могућности да на име доприноса за издржавање мал. ВВ плаћа 37.000,00 динара месечно од својих примања, с обзиром на висину зараде коју остварује и стандард којим живи. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал. ВВ у складу са његовим утврђеним потребама, како у погледу школских и ваншколских активности, тако и у погледу његовог здравственог стања, а све у најбољем интересу мал.детета. Наведеним се не угрожава егзистенција туженог као дужника издржавања, а преостала средства за издржавање мал. детета обезбеђиваће законска заступница која

се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета, који се новчано не може изразити.

Преко досуђеног износа, а до траженог износа за издржавање мал. ВВ, односно за још 18.000,00 динара месечно од утврђених примања туженог, овај суд је тужбени захтев одбио као неоснован, оцењујући да је превисоко постављен, с обзиром на материјалне могућности туженог као дужника издржавања и сопствене потребе и имајући у виду да тужени доприноси износом од 200 евра на месечном нивоу за намирење дела месечне рате стамбеног кредита за стан у којем живе тужена и мал.дете. Такође, у обезбеђењу средстава потребних за издржавање деце родитељи су дужни да обострано учествују, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос свакако рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању. Тај родитељ је такође дужан да и материјално доприноси дечијем издржавању с обзиром на постојећу радну способност. Дакле, нема само тужени обавезу издржавања мал. детета, већ та обавеза једнако стоји и на страни законске заступнице која јој је дужна удовољити, па и на терет обима задовољења сопствених потреба. Мајка је исто тако у обавези да учествује у задовољењу потреба мал. детета плаћањем новчаног износа, имајући у виду да висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, а и код утврђеног да је у могућности да се додатно радно ангажује на обезбеђењу новчаних средстава за издржавање мал. детета.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Марина Милановић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић